

V Bruselu dne 25.8.2017
C(2017) 5738 final

Oznámení Komise

ze dne 25.8.2017

**POKYNY KOMISE K PROVÁDĚNÍ NĚKTERÝCH USTANOVENÍ NAŘÍZENÍ (EU)
Č. 833/2014**

POKYNY KOMISE K PROVÁDĚNÍ NĚKTERÝCH USTANOVENÍ NAŘÍZENÍ (EU) Č. 833/2014¹

Dne 31. července 2014 přijala Evropská unie soubor omezujících opatření týkajících se odvětvové spolupráce a výměn s Ruskou federací. Tento soubor obsahuje opatření, jejichž cílem je omezit přístup ruských finančních institucí ve vlastnictví státu na kapitálové trhy EU, uložit embargo na obchod se zbraněmi, zakázat vývoz zboží dvojího užití určeného pro vojenské použití a pro vojenské koncové uživatele a omezit přístup k některým citlivým technologiím, zejména v ropném odvětví. Soubor opatření byl rozšířen dne 8. září 2014 přijetím nařízení Rady (EU) č. 960/2014 a změněn dne 4. prosince 2014 (nařízení Rady (EU) č. 1290/2014) a dne 7. října 2015 (nařízení Rady (EU) 2015/1797).

V tomto dokumentu jsou uvedeny pokyny k provádění některých ustanovení nařízení (EU) č. 833/2014 v platném znění s cílem zajistit jednotné provádění ze strany vnitrostátních orgánů a dotčených stran. Pokyny byly vypracovány ve formě odpovědí na řadu otázek, na které byla Komise upozorněna. Vyvstanou-li další otázky, Komise může uvedené otázky a odpovědi upravit či rozšířit.

OTÁZKY A ODPOVĚDI

Finanční pomoc (články 2a a 4)

- 1. Otázka: Je poskytování platebních služeb a záruk či úvěrů finanční pomocí ve smyslu článků 2a a 4, a je tudíž zakázáno v případě zboží a technologií, na které se vztahuje embargo?**

Odpověď: Ve věci C-72/15 (Rosneft) Soudní dvůr vyjasnil, že pojem „finanční pomoc“ uvedený v článku 4 nezahrnuje zpracování platby bankou nebo jinou finanční institucí. Tento pojem zahrnuje opatření, která vyžadují, aby dotčená finanční instituce vynaložila své vlastní zdroje. Soudní dvůr však rovněž upřesnil, že zpracování plateb spojených s prodejem, dodávkami, převodem nebo vývozem zakázaných předmětů je zakázáno.

Poskytování záruk a úvěrů zahrnuje vynakládání vlastních zdrojů poskytovatele, a proto jako takové představuje finanční pomoc a je zakázáno, pokud je spojeno s obchodní transakcí, na kterou se vztahuje zákaz podle článku 2a.

- 2. Otázka: Jakým způsobem mají banky dodržovat zákaz finanční pomoci ve smyslu článku 4 v případě zboží a technologií, na které se vztahuje embargo?**

Odpověď: Banky by měly být náležitě pozorné, když poskytují finanční pomoc svým klientům, a zamítnout veškerou takovou pomoc, jež představuje porušení nařízení.

¹ Tento dokument byl vypracován ve formě pokynů Komise. Komise zde předkládá svou interpretaci některých ustanovení daného nařízení. Účelem není pojednávat vyčerpávajícím způsobem o všech ustanoveních nebo vytvořit nová legislativní pravidla. Komise pod kontrolou Soudního dvora Evropské unie dohlíží na uplatňování práva Unie. Podle zakládajících smluv může právně závazný výklad aktů vydávaných orgány Unie podávat pouze Soudní dvůr Evropské unie. Tyto pokyny představují aktualizovanou a konsolidovanou verzi pokynů ze dne 16. prosince 2014 (C(2014) 9950 final), jež byly následně revidovány. Vyjadřují aktuální interpretaci příslušných ustanovení nařízení ze strany Komise. Pro snadnější orientaci je připojena srovnávací tabulka.

I když je pravda, že primární odpovědnost za klasifikaci zboží a technologií nesou osoby odpovědné za jejich odesílání či přijetí, zákaz poskytování finanční pomoci v případě zboží, na které se vztahuje embargo, je něco jiného než zákaz vývozu takového zboží a jeho dodržování je povinností bank. Banky se nemohou spoléhat pouze na prohlášení svého klienta o tom, že se na dané zboží nebo technologie nevztahují omezující opatření, a musí postupovat s náležitou péčí v souladu s nařízením.

3. Otázka: Zahrnuje finanční pomoc pro účely článku 2a a článku 4 i pojištění?

Odpověď: Ano. V odpovědi na otázku č. 1 výše je vysvětleno, že finanční pomoc zahrnuje opatření, která vyžadují, aby dotčená finanční instituce vynaložila své vlastní zdroje. To je i případ pojišťovacích služeb. Kromě toho článek 2a a článek 4 výslovně uvádějí konkrétní typy pojištění – pojištění nebo zajištění vývozního úvěru – jako příklady činností, na které se vztahuje pojem „finanční pomoc“.

4. Otázka: Představuje poskytování kapitálu a úvěrů akcionářům financování nebo finanční pomoc ve smyslu čl. 4 odst. 3 písm. b)?

Odpověď: Ano. V čl. 4 odst. 3 písm. b) se výslovně odkazuje na „úvěry“. Kromě toho je účelem tohoto ustanovení zahrnout jakoukoli činnost, jejímž prostřednictvím získává jeden hospodářský subjekt finanční zdroje od jiného hospodářského subjektu, což je případ úvěrů akcionářům a poskytování kapitálu.

5. Otázka: Jaké finanční služby by se měly považovat za služby, na něž se vztahuje zákaz poskytovat „finanční pomoc“ stanovený v článku 2a a článku 4?

Odpověď: Finanční pomoc je nevyčerpávajícím způsobem definována v článku 2a a článku 4 jako pomoc, která zahrnuje dotace, půjčky a pojištění vývozního úvěru. Tuto definici je třeba vykládat tak, že obsahuje jakékoli formy finančních služeb, které zahrnují použití vlastních zdrojů poskytovatele (včetně, ale nikoli výlučně, úvěrů nebo záruk, investičních služeb, pojištění atd.), přičemž všechny by se měly považovat za zakázané v souvislosti s jakýmkoli prodejem, dodávkami, převodem nebo vývozem tohoto zboží a těchto technologií.

6. Otázka: Podléhá financování a finanční pomoc povolení podle čl. 4 odst. 3 písm. b), pokud jsou pouze částečně určeny k prodeji, dodávkám, převodu nebo vývozu položek uvedených v příloze II?

Odpověď: Ano. V čl. 4 odst. 3 písm. b) se stanoví, že financování nebo finanční pomoc musí „souviset“ se zbožím uvedeným v příloze II, pokud je takové zboží dodáváno jakékoli osobě nebo subjektu v Rusku nebo pokud je určeno k použití v Rusku. Nevyžaduje se, aby toto financování bylo určeno výhradně pro tyto účely.

7. Otázka: Jak se „finanční pomoc“ ve smyslu článku 2a a článku 4 liší od typu pomoci, na kterou se vztahuje článek 5?

Odpověď: Kromě uložení embarga na nákup a prodej určitých finančních nástrojů a na obchodování s nimi stanoví článek 5 jasný a cílený zákaz poskytovat doplňkové služby k těmto činnostem. Tyto související „investiční služby“ či „pomoc při vydávání“ zakázaných finančních nástrojů se liší od služeb souvisejících se zbožím a technologiemi podle článků 2a a 4.

8. Otázka: Platí zákaz poskytování financování nebo finanční pomoci souvisejících se zbožím a technologiemi podle článků 2a a 4 pouze na území EU?

Odpověď: Lokalita („na území Unie“), v níž se dané operace uskutečňují, je pouze jedním z možných faktorů uvedených v článku 13, který vymezuje oblast působnosti nařízení (EU) č. 833/2014. Podle uvedeného článku tato působnost rovněž zahrnuje (avšak neomezuje se pouze na) činnosti všech právnických osob, subjektů nebo orgánů „zapsaných nebo zřízených podle práva některého členského státu“, ať se nacházejí „na území Unie nebo mimo něj“; nařízení se rovněž použije na „všechny právnické osoby, subjekty nebo orgány v souvislosti s jakoukoli obchodní činností, která je provozována zcela nebo částečně v rámci Unie“.

Omezení týkající se zboží a technologií dvojího užití (článek 2a)

9. Otázka: Je účast normalizačních činností ISO zakázána podle článku 2a nařízení (EU) č. 833/2014?

Odpověď: Ne. Účast na vývoji norem ISO sleduje legitimní cíle a sama o sobě nepředstavuje porušení omezujících opatření EU. Zástupcům subjektů z EU se tudíž nezakazuje, aby pokračovali ve svých normalizačních činnostech. Vzhledem k povaze normalizačních činností lze předpokládat, že převod technologie v rámci tvorby norem je slučitelný s ustanoveními nařízení (EU) č. 833/2014. Odpovědné osoby by však měly být vyzvány k obezřetnosti, pokud jde o druh technologie, jež je v takových situacích sdílána. V případě pochybností by měl být požádán o názor příslušný orgán členského státu.

Omezení týkající se poskytování některých služeb v ropném odvětví (článek 3a)

10. Otázka: Zahrnuje výraz „specializovaná plavidla“ také plavidla pro zásobování plošin?

Odpověď: Pro účely nařízení (EU) č. 833/2014 nezahrnuje výraz „specializovaná plavidla“ uvedený v článku 3a zásobovací plavidla, např. plavidla pro zásobování plošin, kotevní čluny či plavidla pro mimořádné situace.

Opatření týkající se finančních služeb (článek 5)

Financování obchodu

11. Otázka: Jak by měla být vykládána výjimka pro financování nezakázaného zboží podle čl. 5 odst. 3 písm. a)?

Odpověď: Výjimku týkající se financování obchodu stanovenou v čl. 5 odst. 3 písm. a) je třeba chápat jako výjimku z obecného pravidla, které podle čl. 5 odst. 3 zakazuje poskytování půjček nebo úvěrů, a mělo by se na ni nahlížet v kontextu obecného cíle omezujících opatření. Proto by měla být vykládána restriktivně. Rovněž je důležité připomenout, že účelem této výjimky je zajistit, aby nedošlo k narušení legálního obchodu v EU. Tato výjimka se proto použije v případech, kdy je zboží, na něž se financování poskytuje: a) odesíláno z EU do třetí země, nebo b) doručováno do EU ze třetí země (tj. je určeno do EU). Pouhý tranzit zboží přes EU není dostatečným ospravedlněním; aby bylo možné výjimku uplatnit, musí existovat výmluvná souvislost s EU.

12. Otázka: Mohou fyzické či právnické osoby z EU provádět platby, poskytovat pojištění, vydávat akreditivy či poskytovat půjčky subjektům, proti nimž jsou opatření namířena, pro účely nezakázaného vývozu nebo dovozu zboží nebo nefinančních služeb do Unie či z ní po 12. září 2014?

Odpověď: Na tyto operace se v každém případě vztahuje výjimka podle čl. 5 odst. 3, a nejsou tudíž zakázány.

13. Otázka: Pokud osoba z EU poskytla do 12. září 2014 včetně půjčku nebo úvěr se splatností delší než 30 dnů subjektu, proti němuž jsou opatření namířena, pro účely vývozu nebo dovozu nezakázaného zboží nebo nefinančních služeb do Unie či z ní, může být změněn rozvrh plateb nebo podmínky čerpání či vyplácení, mohou být pohledávky prodány jinému subjektu, proti němuž jsou opatření namířena, nebo může dluh vyplývající z dané půjčky nebo úvěru převzít jiný subjekt, proti němuž jsou opatření namířena?

Odpověď: Ano, všechny tyto operace jsou povoleny, pokud se na takové půjčky a úvěry vztahuje výjimka podle čl. 5 odst. 3 písm. a) v případě, kdy jsou spojeny s nezakázaným zbožím nebo nefinančními službami ve smyslu nařízení.

14. Otázka: Vztahuje se výjimka pro financování obchodu stanovená v čl. 5 odst. 3 také na vývoz nebo dovoz nezakázaného zboží do Unie či z ní, pokud takové zboží zahrnuje obsah pocházející ze třetí země?

Odpověď: Ano, pokud jsou výdaje za zboží a služby ze třetí země nezbytné pro plnění smlouvy o vývozu do Unie či dovozu z Unie.

15. Otázka: Vztahuje se výjimka pro financování obchodu stanovená v čl. 5 odst. 3 také na vývoz nebo dovoz nezakázaného zboží mezi Unií a třetí zemí, pokud takové zboží prochází tranzitem přes jinou třetí zemi?

Odpověď: Ano, pokud smlouva o vývozu či dovozu jasně stanoví, že dovážené/vyvážené zboží pochází z EU, resp. směřuje do EU.

16. Otázka: Zahrnují pojmy „kterýkoli třetí stát“ nebo „jiný třetí stát“ v čl. 5 odst. 3 rovněž Rusko?

Odpověď: Ano.

17. Otázka: Mohou oficiální exportní úvěrové agentury v EU poskytovat financování subjektům, proti nimž jsou opatření namířena, určené na podporu vývozu nezakázaného zboží z Unie, včetně místních nákladů?

Odpověď: Ano, v rámci omezení stanovených v Ujednání OECD o státem podporovaných vývozních úvěrech, které je v EU závazné na základě nařízení (EU) č. 1233/2011.

18. Otázka: Mohou osoby z EU poskytovat financování, včetně půjček, subjektům, proti nimž jsou opatření namířena, pro účely vývozu nebo dovozu zboží či služeb mezi třetími zeměmi po 12. září 2014?

Odpověď: Na obchod mezi třetími zeměmi v případech, kdy vyvážené zboží či služby nepocházejí z Unie a dovážené zboží či služby nesměřují do Unie, se výjimka podle čl. 5 odst. 3 nevztahuje. Subjektům, proti nimž jsou opatření namířena, mohou být v případě vývozu nebo dovozu zboží či služeb mezi třetími zeměmi poskytovány pouze půjčky či úvěry se splatností nejvýše 30 dnů, na které se nevztahuje zákaz nových půjček a úvěrů stanovený v článku 5.

19. Otázka: Mohou osoby z EU potvrdit nebo avizovat akreditiv vydaný po 12. září 2014 subjektem, proti němuž jsou opatření namířena, týkající se vývozu nebo dovozu zboží či služeb mezi třetími zeměmi? Je povoleno diskontování nebo post-financování takových akreditivů?

Odpověď: Osoby z EU mohou potvrdit nebo avizovat tyto akreditivy a provést jejich diskontování nebo post-financování, pouze pokud osoba předkládající akreditiv (kupující nebo dovozce) není subjektem, na něhož se vztahuje zákaz podle článku 5, a splatnost není delší než 30 dnů. V takovém případě by se totiž jednalo o poskytnutí úvěru subjektu, na něhož se vztahuje zákaz a na kterého se nevztahuje výjimka týkající se financování obchodu, a bylo by proto zakázáno.

20. Otázka: Mohou osoby z EU nakupovat dluhopisy se splatností delší než 30 dnů vydané po 12. září 2014 subjektem, proti němuž jsou opatření namířena, pokud slouží k financování vývozu nebo dovozu nezakázaného zboží či nefinančních služeb do/z Unie?

Odpověď: Ne, protože výjimka týkající se financování obchodu se vztahuje na čl. 5 odst. 3 (půjčky nebo úvěry), avšak nikoli na čl. 5 odst. 1 a 2. Nákup takových dluhopisů je podle posledně zmíněných ustanovení zakázán.

21. Otázka: Vztahuje se zákaz podle článku 5 na dohody o stabilizaci úrokových sazeb (IMU) uzavřené se subjektem (bankou), proti němuž jsou opatření namířena, pokud má taková dohoda pomoci financovat vývoz nebo dovoz nezakázaného zboží či nefinančních služeb do Unie či z ní?

Odpověď: Dohody o stabilizaci úrokových sazeb se považují za úrokové swapy, a nevztahují se tedy na ně zákazy podle článku 5.

Nouzové financování

22. Otázka: Jak chápat pojem „nouzové financování“ podle čl. 5 odst. 3?

Odpověď: Pro stanovení, zda se jedná o situaci vyžadující nouzové financování, je zapotřebí pečlivě zhodnotit okolnosti konkrétního případu. Nařízení (EU) č. 833/2014 vyžaduje, aby se jednalo o specifický a doložený cíl splnit kritéria solventnosti a likvidity v případě právnických osob usazených v Unii.

Výjimku o nouzovém financování podle čl. 5 odst. 3 nařízení lze uplatnit např. v situacích popsanych v čl. 32 odst. 4 směrnice 2014/59/EU (směrnice o ozdravných postupech a řešení krize bank).

Půjčky (jiné případy než financování obchodu nebo nouzové financování)

23. Otázka: Pokud osoba z EU poskytla do 12. září 2014 včetně půjčku nebo úvěr subjektu, proti němuž jsou opatření namířena, může prodat tuto pohledávku se splatností delší než 30 dnů nebo její část jinému subjektu, proti němuž jsou opatření namířena?

Odpověď: Ano, odprodej pohledávky (tzv. faktoring) jinému subjektu, proti němuž jsou opatření namířena, je povolen, pokud nezahrnuje poskytnutí nových půjček nebo úvěrů některému z těchto subjektů.

24. Otázka: Pokud osoba z EU poskytla do 12. září 2014 včetně půjčku nebo úvěr se splatností delší než 30 dnů, může tato osoba souhlasit s tím, aby dluh plynoucí z této půjčky převzal po 12. září 2014 subjekt, proti němuž jsou opatření namířena, který tak přebírá úlohu dlužníka?

Odpověď: Ne, neboť to by právě představovalo poskytnutí nové půjčky nebo úvěru subjektu, proti němuž jsou opatření namířena, po 12. září 2014, což je podle čl. 5 odst. 3 zakázáno. Subjekt z EU nesmí souhlasit s převzetím stávajících půjček nebo úvěrů subjektem, proti němuž jsou opatření namířena.

25. Otázka: Pokud osoba z EU poskytla do 12. září 2014 včetně půjčku nebo úvěr se splatností delší než 30 dnů, může tato osoba anulovat (tzn. „odpustit“) dluh plynoucí z této půjčky po 12. září 2014?

Odpověď: Ne. Ustanovení čl. 5 odst. 3 zakazuje poskytování nových půjček nebo úvěrů subjektům, proti nimž jsou opatření namířena. Cílem je omezit přístup ke kapitálu, a to i v případech, kdy je třeba poskytnuté částky splatit. Anulace dluhu by takový přístup ke kapitálu představovala stejně jako půjčka, ovšem bez povinnosti splacení, a tudíž je rovněž zakázána.

26. Otázka: Zakazuje čl. 5 odst. 3 udělování grantů právnickým osobám, subjektům nebo orgánům uvedeným v příloze III?

Odpověď: Ano. Jak je vysvětleno v odpovědi na otázku č. 25, cílem čl. 5 odst. 3 je omezit přístup ke kapitálu, a to i v případech, kdy je třeba poskytnuté částky splatit. Granty představují zvýšení základního kapitálu příjemce bez povinnosti splacení, a jsou tedy zakázány.

27. Otázka: Mohou osoby z EU provádět po 12. září 2014 termínované vklady se splatností delší než 30 dnů u subjektů (bank), proti nimž jsou opatření namířena?

Odpověď: Na vkladové služby jako takové se zákazy stanovené v článku 5 nařízení nevztahují. Pokud by však (termínované) vklady měly být používány k obcházení zákazu nových půjček, byly by tyto vklady zakázány podle článku 12 ve spojení s článkem 5 nařízení.

28. Otázka: Mohou osoby z EU poskytovat platební služby nebo služby vypořádání v případě půjček poskytnutých subjektu, proti němuž jsou opatření namířena, a to včetně případů korespondenčního bankovníctví? Musí všechny korespondentské banky zjišťovat povahu příslušného úvěru, aby určily, zda se na něj vztahuje výjimka o financování obchodu?

Odpověď: Pro účely čl. 5 odst. 3 by platební služby a služby vypořádání, a to i prostřednictvím korespondenčního bankovníctví, neměly být považovány za uzavírání jakéhokoli ujednání nebo účast na jakémkoli ujednání s cílem poskytnout novou půjčku nebo úvěr subjektu, proti němuž jsou opatření namířena.

29. Otázka: Může úvěrová instituce v EU vlastněná z více než 50 % subjektem uvedeným v příloze III poskytnout za účelem snižování rizika uvnitř skupiny finanční kolaterál (např. ve formě záruk, vkladů, zástav, účasti na riziku nebo financované účasti) své dceřiné společnosti mimo EU, pokud se na tuto společnost vztahuje čl. 5 odst. 1 písm. b)?

Odpověď: Ano, pokud to nepředstavuje novou půjčku nebo úvěr se splatností delší než 30 dnů a použitý kolaterál není převoditelným cenným papírem nebo nástrojem peněžního trhu, na které se vztahuje čl. 5 odst. 1 a 2.

30. Otázka: Pokud osoba z EU poskytla zboží nebo službu subjektu, proti němuž jsou opatření namířena, představují platební lhůty či odklady platby za toto zboží nebo službu, které jsou delší než 30 dnů, novou půjčku či úvěr?

Odpověď: Platební lhůty nebo odklad platby za zboží či služby se nepovažují za půjčky nebo úvěry ve smyslu článku 5 nařízení. Platební lhůty či odklady platby však nesmí být využívány k obcházení zákazu poskytovat nové půjčky nebo úvěry, stanovenému v článku 5. Platební lhůty pro subjekty, na něž se vztahuje článek 5, které neodpovídají běžným obchodním zvyklostem nebo které byly po 12. září 2014 podstatně prodlouženy, mohou poukazovat na pokus o obcházení zákazu. Takové obcházení by bylo podle článku 12 ve spojení s článkem 5 zakázáno.

31. Otázka: Jak by mělo být podle čl. 5 odst. 3 nakládáno s refinancováním dluhu ze strany subjektů, proti nimž jsou opatření namířena?

Odpověď: Zákazy podle článku 5 se vztahují na refinancování stávajícího dluhu. Na veškerá refinancování se vztahuje lhůta splatnosti 30 dnů, jež byla zavedena pro nové transakce uskutečňované po 12. září 2014.

Je však možné, že uzavírání na sebe navazujících dohod o refinancování, z nich každá by měla splatnost do 30 dnů, by mohlo vést k obcházení zákazu, jak je uvedeno v článku 12 nařízení. Situace by měla být posuzována s ohledem na konkrétní okolnosti každého případu.

32. Otázka: Může osoba z EU poskytnout finanční prostředky subjektu, na nějž se opatření nevztahují, a to včetně půjček či úvěrů, prostřednictvím subjektu, proti němuž jsou opatření namířena, za předpokladu, že si tento subjekt tyto finanční prostředky neponechá déle než 30 dnů?

Odpověď: Ano, neboť tato situace nepředstavuje poskytnutí nové půjčky či úvěru se splatností delší než 30 dnů subjektu, proti němuž jsou opatření namířena, a nevztahuje se na ni tudíž zákaz podle článku 5.

33. Otázka: Některá ustanovení článku 5², včetně ustanovení o půjčkách nebo úvěrech, stanoví nebo z nich vyplývá, že se nevztahují na dceřiné společnosti subjektů, proti nimž jsou opatření namířena, usazené v EU. Jak by mělo být toto vynětí chápáno vzhledem k tomu, že obcházení nařízení je podle článku 12 zakázáno?

Odpověď: Článek 5 je pečlivě formulován tak, aby bylo zajištěno, že dceřiné společnosti subjektů, proti nimž jsou opatření namířena, usazené v EU se samy nestanou takovými subjekty. Podle čl. 5 odst. 3 se povinnost neposkytnout úvěr se splatností delší než 30 dnů týká pouze subjektů, proti nimž jsou opatření namířena, jejich dceřiných společností mimo EU a osob jednajících jejich jménem. Dále je třeba mít na paměti, že dceřiná společnost subjektu, proti němuž jsou opatření namířena, usazená v EU přímo podléhá plnění povinností podle nařízení a nesmí v rámci skupiny převádět finanční prostředky subjektu, proti němuž jsou opatření namířena.

Nicméně zneužití této výjimky k tomu, aby měl subjekt, proti němuž jsou opatření namířena, možnost získat financování, by představovalo obcházení podle článku 12, čemuž by se osoby z EU zvažující poskytnutí půjčky měly snažit zabránit. Situace by měla být posuzována s ohledem na konkrétní okolnosti každého případu. Potenciální věřitel je zejména povinen odmítnout poskytnutí úvěru/půjčky, pokud je mu známo (či se dozví), že dané prostředky by nakonec skončily v rukou subjektu, proti němuž jsou opatření namířena.

34. Otázka: Omezuje nařízení (EU) č. 833/2014 možnosti dceřiných společností subjektů, proti nimž jsou opatření namířena, usazených v EU, pokud jde o monitorování rizik, včetně hodnocení úvěrových rizik, u bankovních operací v rámci skupiny?

Odpověď: Cílem článku 5 je omezit přístup ke kapitálovým trhům a vyvinout tlak na ruskou vládu (jak je vysvětleno v 6. bodě odůvodnění nařízení č. 960/2014). Na získávání informací a provádění řízení rizik a monitorování tudíž nařízení nemá vliv. Toto řízení rizik by však nemělo být povoleno, pokud by představovalo činnost zakázanou podle článku 5, například účast na poskytování půjček nebo pomoc při vydávání převoditelných cenných papírů v případě subjektů, proti nimž jsou opatření namířena.

² Jedná se o: čl. 5 odst. 1 písm. b) a čl. 5 odst. 2 písm. c) ve spojení s čl. 5 odst. 3 prvním pododstavcem (podle případu) a čl. 5 odst. 3 druhým pododstavcem písm. b).

Kapitálové trhy

35. Otázka: Týkají se zákazy podle čl. 5 odst. 1 a 2 derivátových nástrojů?

Odpověď: Derivátové nástroje, na jejichž základě lze nabýt nebo prodat převoditelný cenný papír či nástroj peněžního trhu, na které se vztahuje čl. 5 odst. 1 a 2, jako např. opce, futures, forwardy či opční listy (warranty), bez ohledu na to, jak se s nimi obchoduje (obchodování na burze nebo mimoburzovní obchodování), podléhají zákazu stanovenému v článku 5. Na některé jiné druhy derivátů, např. úrokové swapy či křížové měnové swapy, se zákazy stanovené v čl. 5 odst. 1 a 2 nevztahují, stejně jako na swapy úvěrového selhání (kromě swapů, na jejichž základě lze nabýt nebo prodat převoditelný cenný papír). Zákaz se rovněž nevztahuje na deriváty používané pro účely zajištění na trhu s energií.

36. Otázka: Lze provést změnu u převoditelného cenného papíru, který byl vydán přede dnem 1. srpna 2014, resp. 12. září 2014, nebo by byl na základě takové změny považován pro účely čl. 5 odst. 1 a 2 za nový (a tudíž zakázaný) cenný papír?

Odpověď: Pro určení, zda určitá změna stávajícího převoditelného cenného papíru vyžaduje, aby byl považován za nový nástroj, by se mělo přihlížet k významnosti těchto změn. Je zakázáno měnit převoditelné cenné papíry vydané přede dnem 1. srpna 2014, resp. 12. září 2014, pokud by taková změna reálně či potenciálně vedla ke zpřístupnění dodatečného kapitálu subjektu, proti němuž jsou opatření namířena. Jiné změny jsou povoleny.

37. Otázka: Mohou osoby z EU vydávat depozitní certifikáty nebo obchodovat s depozitními certifikáty vydanými po 1. srpnu 2014 (v případě subjektů, na něž se vztahuje čl. 5 odst. 1), nebo po 12. září 2014 (v případě subjektů, na něž se vztahuje čl. 5 odst. 2), pokud jsou tyto depozitní certifikáty založeny na kmenových akciích vydaných subjektem, proti němuž jsou opatření namířena?

Odpověď: Depozitní certifikáty jsou převoditelné cenné papíry definované v článku 1. Osoby z EU tudíž nemohou vydávat depozitní certifikáty nebo obchodovat s depozitními certifikáty vydanými po 1. srpnu 2014 (v případě subjektů, na něž se vztahuje čl. 5 odst. 1), nebo po 12. září 2014 (v případě subjektů, na něž se vztahuje čl. 5 odst. 2) v těchto případech:

- depozitní certifikáty jsou založeny na kmenových akciích vydaných subjektem, proti němuž jsou opatření namířena, po 1. srpnu 2014 (v případě subjektů, na něž se vztahuje čl. 5 odst. 1), nebo po 12. září 2014 (v případě subjektů, na něž se vztahuje čl. 5 odst. 2), nebo
- depozitní certifikáty jsou založeny na kmenových akciích vydaných subjektem, proti němuž jsou opatření namířena, do 1. srpna 2014 včetně (v případě subjektů, na něž se vztahuje čl. 5 odst. 1), nebo do 12. září 2014 včetně (v případě subjektů, na něž se vztahuje čl. 5 odst. 2), a byly vydány na základě depozitní smlouvy s tímto subjektem. Uvedené depozitní certifikáty by představovaly nové převoditelné cenné papíry vydané jménem subjektu, proti němuž jsou opatření namířena, a jsou tudíž podle čl. 5 odst. 1 písm. c) nebo čl. 5 odst. 2 písm. d) zakázány.

38. Otázka: Zakazuje čl. 5 odst. 2 vydávat po 12. září 2014 globální depozitní certifikáty (GDR) na základě depozitní smlouvy uzavřené s některým ze subjektů uvedených v příloze VI, pokud jsou odvozeny z akcií jednoho z těchto subjektů, které byly vydané přede dnem 12. září 2014?

Odpověď: Ano. Výraz „převoditelné cenné papíry“ zahrnuje v souladu s definicí obsaženou v čl. 1 písm. f) nařízení č. 833/2014 depozitní certifikáty k akciím. Ustanovení čl. 5 odst. 2 písm. b) nařízení zakazuje jakoukoli operaci zahrnující nákup, prodej, poskytování investičních služeb či pomoc při vydávání určitých převoditelných cenných papírů vydaných po dni 12. září 2014 a jakoukoli operaci spočívající v obchodování s takovými převoditelnými cennými papíry, které provádějí subjekty uvedené v příloze VI nařízení, a to bez ohledu na datum jejich vydání. Soudní dvůr potvrdil tento výklad ve věci C-72/15 (Rosneft).

39. Otázka: Mohou osoby z EU obchodovat s depozitními certifikáty vydanými po 1. srpnu 2014, pokud některý ze subjektů (bank), proti nimž jsou opatření namířena, jedná jako depozitní banka?

Odpověď: Pokud subjekt (banka), proti němuž jsou opatření namířena, jedná jako depozitní banka pro kmenové akcie vydané subjektem, na něž se opatření nevztahují, mohou osoby z EU s takovými depozitními certifikáty obchodovat, neboť se nejedná o obchod s novými kmenovými akciemi vydanými subjektem, proti němuž jsou opatření namířena. Pokud jde o případy, kdy je vydavatelem kmenových akcií samotný subjekt, proti němuž jsou opatření namířena, viz odpověď na předchozí otázku.

40. Otázka: V případě, kdy u derivátů vypořádávaných v hotovosti tvoří podkladová aktiva cenné papíry, na které se vztahuje čl. 5 odst. 1 a 2, jsou podle uvedených ustanovení povoleny transakce s takovými deriváty, pokud se nejedná o samotný nákup, prodej nebo držení podkladových cenných papírů?

Odpověď: Zákazy stanovené v čl. 5 odst. 1 a 2 se týkají všech „převoditelných cenných papírů“. V souladu s čl. 1 písm. f) bodem iii) nařízení v platném znění tento pojem zahrnuje všechny ostatní cenné papíry, „se kterými je spojeno právo“ nabývat nebo prodávat převoditelné cenné papíry definované v čl. 1 písm. f). V takových případech se zákazy podle čl. 5 odst. 1 a 2 uplatní bez ohledu na to, zda je toto právo skutečně využíváno.

41. Otázka: Na jaké derivátové nástroje se vztahuje čl. 5 odst. 1 a 2?

Odpověď: Ustanovení čl. 5 odst. 1 a 2 se vztahují na všechny derivátové nástroje uvedené v čl. 1 písm. f) a g).

42. Otázka: Vztahuje se čl. 5 odst. 1 a 2 na směnky?

Odpověď: Směnky mohou mít celou řadu funkcí. Jakožto jedna z forem dluhových nástrojů a v závislosti na konkrétním případě mohou být převoditelné v rámci peněžních trhů nebo být považovány za dluhopis, což by znamenalo, že se na ně bude vztahovat čl. 5 odst. 1 a 2.

Jsou-li směnky využívány jako forma platby – např. pokud by subjekt, proti němuž jsou opatření namířena, vydal nepřevoditelnou směnku jakožto prostředek k úhradě nezakázaného zboží v rámci obchodu s osobami z EU – zákaz by v tomto případě neplatil. To odpovídá cílům nařízení (EU) č. 833/2014, tj. zakázat některé peněžní toky a generaci peněžních prostředků mezi osobami z EU a subjekty, proti nimž jsou namířena opatření podle článku 5, zatímco legální obchod zůstane nedotčen.

43. Otázka: Vztahuje se čl. 5 odst. 1 a 2 na konosamenty?

Odpověď: Konosamenty slouží jako doklad o přepravě a převzetí zboží dopravcem a často také slouží jako důkaz o výhradním právu na zboží. Jako takové tudíž nespádají do působnosti čl. 5 odst. 1 a 2.

V obchodovatelné formě však mohou být konosamenty obchodovány za účelem financování. Na takové obchodování se, podobně jako na jiné činnosti, vztahuje článek 12 nařízení (EU) č. 833/2014, který zakazuje obcházení nařízení.

44. Otázka: Pokud je některý evropský centrální depozitář cenných papírů držitelem akcií u subjektu, na něž se opatření nevztahují, jménem klienta, který je subjektem, proti němuž jsou opatření namířena, jaká omezení se podle článku 5 na tyto akcie vztahují? Zakazuje se centrálnímu depozitáři cenných papírů v případě, kdy subjekt, proti němuž jsou opatření namířena, vydá depozitní certifikáty k těmto akciím, aby vykonával svou činnost v souvislosti s podkladovými akciemi u subjektu, na něž se opatření nevztahují?

Odpověď: Depozitní certifikáty spadají pod definici převoditelných cenných papírů v článku 1. Na depozitní certifikáty vydané subjektem, proti němuž jsou opatření namířena, se tudíž vztahují zákazy stanovené v článku 5. Osoby z EU, včetně centrálních depozitářů cenných papírů, proto v případě depozitních certifikátů vydaných subjektem, proti němuž jsou opatření namířena, podléhají ustanovením čl. 5 odst. 1 a 2 nařízení (EU) č. 833/2014.

Nicméně na legální úschovu a vypořádání podkladových akcií – pokud tyto akcie představují kapitál subjektu, na něž se opatření nevztahují – se článek 5 nepoužije.

45. Otázka: Mohou osoby z EU uzavírat dohody o zpětném odkupu (repo) nebo smlouvy o zapůjčení cenných papírů se subjektem, na něž se opatření nevztahují, přičemž se jako kolaterál použijí jakékoli převoditelné cenné papíry nebo nástroje finančního trhu vydané subjektem, proti němu jsou opatření namířena?

Odpověď: Pokud byly převoditelné cenné papíry nebo nástroje peněžního trhu vydány v období od 1. srpna 2014 do 12. září 2014 subjekty, na něž se vztahuje čl. 5 odst. 1, a jejich splatnost je delší než 90 dnů, nebo byly vydány po 12. září 2014 subjekty, na něž se vztahuje čl. 5 odst. 1 a 2, a jejich splatnost činí více než 30 dnů, zakazuje se osobám z EU uzavírat dohody o zpětném odkupu nebo smlouvy o zapůjčení cenných papírů, kde se tyto převoditelné cenné papíry nebo nástroje peněžního trhu použijí jako kolaterál.

Tento zákaz neplatí, pokud jsou jako kolaterál použity jiné převoditelné cenné papíry nebo nástroje peněžního trhu.

46. Otázka: Mohou osoby z EU uzavírat dohody o zpětném odkupu (repo) nebo smlouvy o zapůjčení cenných papírů se subjektem (bankou), proti němuž jsou opatření namířena, pokud se jako kolaterál použijí nezakázané nástroje?

Odpověď: Dohody o zpětném odkupu (repo) nebo smlouvy o zapůjčení cenných papírů jsou nástroje, s nimiž se běžně obchoduje na peněžním trhu, a představují tedy nástroje peněžního trhu definované v článku 1. Osobám z EU se proto zakazuje uzavírat dohody o zpětném odkupu nebo smlouvy o zapůjčení cenných papírů se subjekty, na něž se vztahuje čl. 5 odst. 1, pokud jde o převoditelné cenné papíry nebo nástroje peněžního trhu vydané v období od 1. srpna 2014 do 12. září 2014 pro nástroje, jejichž splatnost je delší než 90 dnů, nebo po 12. září 2014 pro nástroje se splatností delší než 30 dnů, nebo se subjekty, na něž se vztahuje čl. 5 odst. 2, v období po 12. září 2014 pro nástroje, jejichž splatnost je delší než 30 dnů.

47. Otázka: Pokud subjekt, proti němuž jsou opatření namířena, vydal po 1. srpnu 2014 (v případě subjektů, na něž se vztahuje čl. 5 odst. 1), nebo po 12. září 2014 (v případě subjektů, na něž se vztahuje čl. 5 odst. 2) nové převoditelné cenné papíry, které jsou zaměnitelné za dříve vydané převoditelné cenné papíry, mohou osoby z EU přesto obchodovat se staršími cennými papíry, pokud nelze ze souboru aktiv určit, jaké cenné papíry byly vydány před stanovenými daty a jaké po nich?

Odpověď: Osoby z EU mohou obchodovat s převoditelnými cennými papíry vydanými subjektem, proti němuž jsou opatření namířena, do 1. srpna 2014 včetně (v případě subjektů, na něž se vztahuje čl. 5 odst. 1), nebo do 12. září 2014 včetně (v případě subjektů, na něž se vztahuje čl. 5 odst. 2). Mohou se však objevit praktické obtíže v souvislosti se zaměnitelností těchto cenných papírů (na které se nevztahuje zákaz) za cenné papíry vydané po 1. srpnu 2014, resp. 12. září 2014 (s nimiž se obchodovat nesmí), přičemž účastníci trhu nesou odpovědnost za zajištění toho, že se jejich obchodní aktivity netýkají zakázaných cenných papírů.

48. Otázka: Je podle nařízení povoleno poskytování služeb v oblasti finančního výzkumu v souvislosti se zakázanými převoditelnými cennými papíry?

Odpověď: Ne. V článku 5 je uvedeno, že se zakazuje přímé či „nepřímé“ poskytování investičních služeb, pokud jde o převoditelné cenné papíry. Definice investičních služeb podle článku 1 nařízení (EU) č. 833/2014 v platném znění zahrnuje mimo jiné i „investiční poradenství“.

Ačkoli poskytování výzkumných služeb se formálně liší od poskytování poradenství, představuje svou povahou formu nepřímého poradenství. Analýza obsažená ve studii totiž pomáhá potenciálnímu investorovi při přijímání rozhodnutí. Může se například jednat o rozhodnutí, zda „držet“, „koupit“ či „prodat“ určitý cenný papír. Obecně lze poskytování služeb v oblasti finančního výzkumu považovat za formu investičních služeb, a je tudíž podle nařízení zakázáno.

SROVNÁVACÍ TABULKA	
Předchozí číslování (dokument C(2015) 6477)	Současné číslování
1	1
2	2
3	8
4	9
5	10
6	11
7	12
8	13
9	14
10	15
11	16
12	17
13	18
14	29
15	20
16	21
17	22
18	23
19	24
20	25
21	27
22	28
23	29
24	30
25	31
26	32
27	33
28	34
29	35
30	36
31	37
32	39
33	40
34	41
35	42
36	43

37	44
38	45
39	46
40	47
41	48